

גזירות פרעה ועבודות למצרים

קראו את הפסוקים בשמות פרק א פסוקים א-יז וענו על השאלות הבאות:

<p>(י) הָבֵה נְתַחֲכֶמָה לוֹ
פֶּן יִרְבֶּה וְהָיָה כִּי תִקְרָאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסֵף גַּם הוּא עַל
שְׂנְאֵינוּ
וְנִלְחַם בָּנוּ וְעָלָה מִן הָאָרֶץ.
(יא) וַיִּשְׁימוּ עָלָיו שְׁרֵי מִסִּים לְמַעַן עֲנֹתוֹ בְּסִבְלָתָם
וַיִּבְנוּ עָרֵי מִסְכְּנוֹת לְפָרְעָה אֶת פִּתּוֹם וְאֶת רַעַמְסֵס.
(יב) וַכֹּאשֶׁר יַעֲנוּ אֹתוֹ כֵּן יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרָץ
וַיִּקְצוּ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
(יג) וַיַּעֲבְדוּ מִצְרַיִם אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָרֹךְ.
(יד) וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בְּעִבְדָּה קָשָׁה בְּחֹמֶר וּבִלְבָנִים
וּבְכָל עֲבֹדָה בְּשֹׁדָה
אֶת כָּל עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר עָבְדוּ בָהֶם בְּפָרֹךְ.
(טו) וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְמִילֵדֹת הָעֵבְרִית
אֲשֶׁר שֵׁם הָאִמָּת שִׁפְרָה וְשֵׁם הַשְּׁנַיִת פּוּעָה.
(טז) וַיֹּאמֶר בְּיַלְדָּכֶן אֶת הָעֵבְרִיּוֹת וַיֵּרְאוּן עַל הָאֲבָנִים
אִם בֵּן הוּא וְהִמָּטֵן אֹתוֹ וְאִם בַּת הוּא וְחָיָה.</p> | <p>(א) וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים
מִצְרָיִמָה אֶת יַעֲקֹב אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ.
(ב) רְאוּבֵן שְׁמֵעוֹן לֹוִי וַיהוּדָה.
(ג) יִשָּׁשְׁכָר זְבוּלוֹן וּבִנְיָמִן.
(ד) דָּן וְנַפְתָּלִי גָד וְאָשֶׁר.
(ה) וַיְהִי כָּל נַפְשׁ יִצְחָק יֶרֶךְ יַעֲקֹב שִׁבְעִים נַפְשׁ
וַיּוֹסֵף הָיָה בְּמִצְרַיִם.
(ו) וַיָּמָת יוֹסֵף וְכָל אָחִיו וְכָל הַדּוֹר הַהוּא.
(ז) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׁרְצוּ וַיִּרְבוּ וַיַּעֲצֻמוּ בְּמֵאֹד
מְאֹד וַתִּמְלֵא הָאָרֶץ אֹתָם.
(ח) וַיִּקֶּם מֶלֶךְ חָדָשׁ עַל מִצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא יָדַע אֶת
יוֹסֵף.
(ט) וַיֹּאמֶר אֶל עַמּוֹ הִנֵּה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַב וְעַצוּם
מְמַנּוּ.</p> |
|---|--|

סמנו בפסוקים גזירות שגזר פרעה על בני ישראל. **סמנו כל גזירה בצבע אחר.**
כתבו במילים שלכם את שלוש הגזרות שגזר מלך מצרים על בני ישראל לפי הפסוקים.

1

2

3

(כב) וַיֵּצֵא פְרֹעֹה לְכָל עַמּוֹ לְאֹמֶר
 כָּל הַבְּנֵי הַיְלֹד הַיְאֹרָה תִּשְׁלִיכֶהוּ וְכָל הַבֵּת תִּחְיֶינָה.

מה היה החשש של פרעה שבגללו הוא גזר את הגזירות האלה על עם ישראל?

איזו גזרה נוספת גזר מלך מצרים בפס' כ"ב?

מה אנחנו יודעים על עבד במצרים העתיקה?

מה זה אומר להיות עבד במצרים?

במצרים העתיקה היו עבדים רבים מאד. כאשר אדם היה עבד לשלטון המצרי, לא היו לו זכויות כלל. מצער מאד לומר שהשליטים המצרים היו מתייחסים לעבדים כבעלי חיים, או כרכוש שלהם. העבדים היו חייבים לעמוד בכל הצרכים וההוראות שניתנו להם על ידי בעליהם. בעלי העבדים הורשו להשתמש באלימות ובתקיפה פיזית כדי להשיג מטרותיהם. בעקבות כך, העבדים סבלו מעינויים, וגם סבלו פיזי ונפשי רב.

אילו מילים בקטע מתארות את התחושה של בני ישראל כעבדים במצרים?

קראו את פסוק יב-

(יב) וּכְאַשֶׁר יַעֲבֹד אֹתוֹ כִּן יִרְבֶּה וְכִן יִפְרֹץ
וַיִּקְצוּ מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל.

נחזור לפסוק י - שם מתוארת כוונתו של פרעה -

(י) הָבֵה נִתְחַכְמָה לוֹ
כִּן יִרְבֶּה וְהָיָה כִּי תִקְרָאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסֶף גַּם הוּא עַל שְׂנְאֵינוּ
וְנִלְחַם בְּנוֹ וְעָלָה מִן הָאָרֶץ.

לפי הנאמר בפסוק יב, האם הגזרה של מלך מצרים השיגה את מטרתה?

איך השפיע המסופר בפסוק יב, על המשך הגזירות?

תוכלו לבחור באחת מהאפשרויות הבאות, כדי לסכם את הלמידה:

א. לפניכם תרשימים דרכם ניתן לתאר את הסיפור של עם ישראל מאז בואם למצרים ועד להפיכתם לעם של עבדים, כפי שקראתם בפסוקים א-טז. בחרו את אחד מהתרשימים, המתאים ביותר לדעתכם, וכתבו בו את השלבים השונים. הסבירו מדוע בחרתם בתרשים זה.

ב. כתבו פוסט של נער או נערה יהודיים במצרים. מטרת הפוסט היא לתאר את התחושות, סדר היום, מאפייני התקופה, מחשבות, מעשים ותכניות. בחרו אחת מהכותרות הבאות- וכתבו על פיה:

#גזירה חדשה #הידרדרנו #הקיום של עם ישראל #יוסף איננו #תקווה #עבדות #עם נולד #משפחה #שינוי

